9.Shovkun L. M. (2010) Organisational pedagogical conditions of professional competence of teachers of higher agricultural education. Kyiv.

DOI 10.31392/NPU-nc.series 15.2020.8(128).33

УДК 378:796.071.4:379.8

Пристапа Є. Н.
доктор педагогічних наук, професор
Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського, м. Львів
Данилевич М. В.
доктор педагогічних наук, професор
Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського, м. Львів
Романчук О. В.
кандидат філологічних наук, доцент
Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського, м. Львів

ДОСВІД ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ В АВСТРІЇ

Стаття присвячена питанням професійної підготовки вчителів фізичної культури в Австрії з 1946 року (закінчення Другої світової війни) до 1970 року (зміна законодавчих та нормативних актів). **Мета** роботи полягає у вивчення австрійського досвіду підготовки вчителів фізичної культури на різних історичних етапах. Для досягнення мети використано сукупність загальнонаукових та педагогічних **методів дослідження**: пошуково-бібліографічний, історико-генетичний, інтерпретаторсько-аналітичний, систематизація, узагальнення, аналіз, синтез. Результати проведених наукових розвідок засвідчили, що в перші повоєнні десятиліття в Австрії відбувалася денацифікація навчальних планів підготовки вчителів фізичного виховання, поступове знищення ідеологічних нашарувань, зниження політизації освітніх процесів, переорієнтація на прогресивні ідеї та традиції професійної освіти донацистського періоду. Цей етап розбудови системи професійної освіти вчительських кадрів характеризується численними спробами удосконалення навчального плану підготовки шляхом збалансування теорії і практики, нормативної і варіативної складової, різних циклів підготовки. Простежується якісне оновлення теорії і практики шкільної фізкультурної освіти, модернізація освітнього процесу в інститутах фізичного виховання при Віденському, Грацькому, Інсбрукському та Зальцбургському університетах відповідно до актуальних тенденцій у науці, техніці, освіті й інших сферах суспільного життя.

Ключові слова: професійна освіта, вчителі фізичної культури, Австрія, зміст підготовки.

Пристапа Е.Н., Данилевич М.В., Романчук О.В. Опыт подготовки учителей физической культуры в Австрии. Статья посвящена вопросам профессиональной подготовки учителей физической культуры в Австрии с 1946 года (окончание Второй мировой войны) до 1970 года (изменение законодательных и нормативных актов). **Цель работы** заключается в изучении австрийского опыта подготовки учителей физической культуры на разных исторических этапах. Для достижения цели использовано совокупность общенаучных и педагогических методов исследования: поисково-библиографический, историко-генетический, интерпретаторско-аналитический, систематизация, обобщение, анализ, синтез. **Результаты проведенных научных исследований** показали, что в первые послевоенные десятилетия в Австрии происходила денацификации учебных планов подготовки учителей физического воспитания, постепенное уничтожение идеологических наслоений, снижение политизации образовательных процессов, переориентация на прогрессивные идеи и традиции профессионального образования донацистского периода. Этот этап развития системы профессионального образования учительских кадров характеризуется многочисленными попытками усовершенствования учебного плана подготовки специалистов путем сбалансирования теории и практики, нормативной и вариативной составляющей, различных циклов подготовки. Прослеживается качественное обновление теории и практики школьного физкультурного образования, модернизация образовательного процесса в институтах физического воспитания при Венском, Грацком, Инсбрукском и Зальцбургском университетах в соответствии с актуальными тенденциями в науке, технике, образовании и других сферах общественной жизни.

Ключевые слова: профессиональное образование, учителя физической культуры, Австрия, содержание подготовки.

Prystupa E., Danylevych M., Romanchuk O. Physical Education Teachers Training in Austria. The article is devoted to the issues of professional training of physical education teachers in Austria since 1946 (the end of Second World War) till 1970 (changes of laws and regulations). The is to study the Austrian experience of training physical education **aim of the paper** teachers at different historical stages. To achieve the goal, a set of general scientific and pedagogical research **methods** have been used: bibliographic search, historical-genetic, interpretive-analytical ones, systematization, generalization, analysis, synthesis. The **results** of scientific research showed that during the first postwar decades in Austria there was a denazification of curricula for physical education / sports teachers, the gradual destruction of ideological strata, reducing the politicization of educational processes, reorientation to progressive ideas and traditions of pre-Nazi professional education. This stage of development of teachers professional education is characterized by numerous attempts to improve the curriculum by balancing theory and practice, normative and variable components, different cycles of training. There is a qualitative update of the theory and practice of school physical education, modernization of the educational process in the institutes of physical education at the Universities of Vienna, Graz, Innsbruck and Salzburg in accordance

with current trends in science, technology, education and other spheres of public life.

Key words: professional education, physical education teachers, Austria, training content.

Постановка проблеми. Розвиток української держави на сучасному етапі, постійні зміни у соціально-економічному, політичному, культурному, духовному житті суспільства потребують кваліфікованих, компетентних, конкурентноздатних фахівців різних напрямів. Це вимагає постійного вдосконалення та модернізації системи освіти всіх рівнів. Винятково затребуваною є галузь фізичної культури і спорту, яка покликана забезпечити належний стан здоров'я населення усіх вікових груп, зокрема дітей та молоді, як запоруки майбутньої здорової нації [1].

Аналіз літературних джерел. Питанням професійної підготовки вчителів фізичної культури в Україні та за кордоном вивчали Л. Демінська, П. Джурицький, Л. Іванова, Є. Приступа, Н. Степанченко, О. Тимошенко, А. Цьось, Б. Шиян та ін. У працях австрійських науковців В. Брецинки, К. Кляйнера, Г. Гайтеля, С. Грьосінга, Р. Мюльнера, Г. Реклі представлені теоретичні основи, структурно-організаційні і методичні засади системи підготовки педагогічних кадрів з фізичного виховання і спорту в Австрії.

Попри наявність низки досліджень, проблема підвищення ефективності професійної підготовки фахівців фізичного виховання зберігає актуальність, що засвідчують суперечності між необхідністю інтеграції системи професійної підготовки кадрів із фізичного виховання у міжнародний освітній простір, потребою педагогічної науки й практики в урахуванні відповідного світового досвіду та недостатнім його вивченням, узагальненням у вітчизняній педагогічній науці; між наявністю прогресивного світового досвіду підготовки фахівців фізичного виховання до педагогічної діяльності з дітьми й молоддю та його епізодичним застосуванням у закладах освіти України.

Мета роботи полягає у вивчення австрійського досвіду підготовки вчителів фізичної культури на різних історичних етапах. Хронологічні межі дослідження: нижня межа 1946 рік (закінчення Другої світової війни), верхня хронологічна межа 1970 рік (зміна законодавчих і нормативних актів).

Відповідно до визначеної мети та завдань було використано сукупність загальнонаукових та педагогічних **методів дослідження:** пошуково-бібліографічний, історико-генетичний, інтерпретаторсько-аналітичний, систематизація, узагальнення, аналіз, синтез.

Виклад основного матеріалу. XX століття в історії розвитку спорту, тіловиховання, фізичного виховання дітей і молоді, професійної підготовки кадрів цієї сфери на теренах Австрії позначена цілою низкою важливих здобутків. Ліквідація наслідків використання фізичного виховання і спорту, як пропагандистських інструментів у часи націонал-соціалізму, викорінення відповідних ідеологічних постулатів, обґрунтування аполітичного характеру цих сфер людської життєдіяльності відкрили широкі перспективи для осмислення важливої ролі фізичного виховання і спорту в житті людини та суспільства, усвідомлення їх функцій, завдань, серед яких, передовсім, фізичне вдосконалення людини, єднання людей на основі спільних зацікавлень, поглиблення інтеграції навколо соціально значимих цінностей. Закономірним результатом цих процесів стало законодавче закріплення права кожної людини на повноцінний фізичний розвиток і самореалізацію, розширення масштабів фізкультурно-оздоровчої діяльності, розбудова спортивної та фізкультурної інфраструктури, розгортання науково-дослідної діяльності.

На тлі цих тенденцій відбувалося якісне оновлення теорії і практики шкільної фізкультурної освіти. У затверджених 1955 року навчальних планах для австрійських шкіл відображено нові підходи до обґрунтування цілей фізичного виховання, засадничих принципів його здійснення, методів і форм організації тощо. Так, загальною метою шкільної фізкультурної освіти визначається забезпечення оптимальних умов та можливостей для розвитку фізичних сил дитини, збереження і зміцнення здоров'я, реалізації її особистісного потенціалу, соціальної адаптації [4].

Усі названі вище процеси та явища наклали свій відбиток на теорію і на практику підготовки фахівців з фізичного виховання в Австрії. Осередками професійної освіти кадрів цього профілю у перші повоєнні роки стали інститути фізичного виховання при Віденському, Грацькому, Інсбрукському та Зальцбургському університетах, що одночасно були структурними одиницями різних організацій – філософських факультетів із підпорядкуванням відповідним університетам та федеральних установ з фізичного виховання з прямим підпорядкуванням Міністерству освіти. Уважалося, що такий підхід забезпечуватиме тісний взаємозв'язок науки й освіти, а відтак інтенсифікацію наукових досліджень у сфері теорії і практики фізичного виховання та організацію професійної підготовки фахівців з фізичного виховання на наукових засадах.

Освітня діяльність цих установ у повоєнні десятиліття здійснювалася на основі нових навчальних планів, затверджених у 1946 році та укладених з урахуванням кращих традицій підготовки фахівців з фізичного виховання донацистського періоду, новітніх науково-технічних досягнень. Плани передбачали 4-річний термін навчання, наявність теоретичної та практичної складової, широкий спектр нормативних і факультативних навчальних курсів. Так, науково-теоретична підготовка охоплювала вивчення медико-біологічних основ функціонування людського організму на різних етапах онтогенезу, педагогічних, дидактико-методичних, технологічних основ фізичного виховання, як системи заходів з підтримання природного фізичного розвитку дитини, тощо [7]. Специфіка цього компонента професійної освіти фахівців в інститутах фізичного виховання при Віденському, Грацькому, Інсбрукському та Зальцбургському університетах відображена у таблиці 1.

Таблиця 1

Зміст та обсяг науково-теоретичної підготовки майбутніх в інститутах фізичного виховання
(відповідно до навчальних планів 1946/1947 н. р.)

Назва навчальної дисципліни	Кількість годин (на тиждень протягом семестру)							
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
Основи функціональної анатомії людини	3	2	–	–	–	–	–	–

Основи фізіології людини	–	–	3	2	–	–	–	–
Фізичний розвиток дитини: норми і відхилення	–	–	2	–	–	–	–	–
Мова професійного спілкування	–	–	2	–	–	–	–	–
Система фізичного виховання та її теоретичні основи	2	2	–	–	–	–	–	–
Структура та організація фізичного виховання	–	–	2	1	–	–	–	–
Історія фізичного виховання	2	–	–	–	–	–	–	–
Методика фізичного виховання	–	–	–	–	2	–	–	–
Гігієна фізичного виховання	–	–	–	–	2	–	–	–
Перша медична допомога	–	–	–	2	–	–	–	–
Матеріальна база та інвентар фізичного виховання	–	–	–	–	–	–	1	–
Фізичне виховання і спорт: загальна характеристика	–	–	–	3	3	–	–	–
Теорія фізичного виховання і спорту	–	–	–	–	–	3	3	3
Історія фізичного виховання і спорту	–	–	–	–	–	–	2	–

Наведений у таблиці спектр навчальних дисциплін забезпечував досить ґрунтовну науково-теоретичну, методичну, організаційно-технологічну підготовку кадрів. Орієнтованість змісту цих курсів передовсім на специфіку професійної діяльності фахівця з фізичного виховання, збалансовані обсяги та послідовність вивчення забезпечували глибоке теоретичне осмислення студентами основ фізичного виховання дітей та поступове освоєння впорядкованої системи професійних знань, необхідних для успішної реалізації їх подальших завдань й обов'язків.

Невід'ємним компонентом професійної підготовки фахівців в австрійських інститутах фізичного виховання проголошувалася також різнобічна практична підготовка, спрямована на набуття, вдосконалення методично-технічної майстерності в різних видах спорту та їх навчання. У процесі організації професійно-практичної підготовки фахівців пріоритет надавався тим видам спорту і фізичних вправ, що практикуються у рамках шкільної фізкультурної освіти [7]. Також пропонувалися вибіркові курси з метою реалізації індивідуальних здібностей і нахилів студентів. Зміст та обсяг цього виду професійної підготовки фахівців наведено у таблиці 2.

Таблиця 2

Зміст та обсяг професійно-практичної підготовки майбутніх фахівців в Інститутах фізичного виховання
(відповідно до навчального плану 1946/1947 н. р.)

Назва навчального курсу	Кількість годин (на тиждень протягом семестру)							
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
Нормативні практичні курси								
Гімнастика	4	–	4	–	2	–	–	–
Легка атлетика	–	3	–	3	–	2	–	–
Спортивні ігри на відкритому повітрі	–	3	–	3	–	2	–	–
Плавання	–	3	–	3	–	2	–	–
Фехтування	2	–	–	–	–	–	–	–
Беззбройна самооборона (чол.)	2	–	–	–	–	–	–	–
Художня гімнастика (жін.)	–	2	–	–	–	–	–	–
Методи і прийоми навчання фізичних вправ	–	–	–	–	3	3	3	3
Варіативні практичні курси								
Ковзанярський спорт	16–24 год.							
Лижний спорт								
Пішохідний туризм								
Альпінізм								
Народні танці								

Подальші кроки на шляху реформування професійної підготовки фахівців з фізичного виховання в Австрії в перші десятиліття другої половини XX століття здійснювалися, насамперед, під знаком боротьби за визнання академічного характеру «науки про фізичне виховання», зміцнення наукового підґрунтя процесу професійної освіти за напрямом Фізичне виховання та визнання його абсолютної рівноцінності іншим напрямам університетської освіти.

Відтак австрійські вчені (Н. Гроль, Р. Майстер, В. Марінеллі) доклали чималих зусиль для утвердження теорії фізичного виховання як самостійної галузі наукових знань та розвитку «науки про фізичне виховання» як науково-теоретичної бази університетської підготовки майбутніх фахівців з фізичного виховання. Пріоритетами дослідницької діяльності в цьому напрямі були різноманітні біологічні, дидактичні, методичні, історичні аспекти фізичного виховання [6].

Гене́за «науки про фізичне виховання» при інститутах фізичного виховання австрійських університетів пов'язується передовсім з іменами таких вчених, як Г. Гроль, Л. Прокоп, Й. Рекля, Ф. Фетц, що здійснили вагомий внесок у теоретичне розроблення широкого спектру проблем та питань із теорії і методики фізичного виховання молодих поколінь, а відтак в утвердження «науки про фізичне виховання» як окремої академічної наукової галузі. Запорукою успіху в цьому процесі стали підготовка і видання цілої низки кваліфікаційних праць, зокрема Л. Прокопа «Фізіологія фізичного виховання і спорту» (1953 р.), Й. Реклі «Теорія та історія фізичного виховання» (1957 р.), Г. Гроля «Педагогіка фізичного виховання» (1957 р.), Ф. Фетца «Теорія фізичного виховання» (1960 р.). Ці дослідження дали могутній поштовх до легітимації «науки про фізичне виховання» як самостійної академічної наукової дисципліни та створення кафедр, професорських посад за відповідною спеціальністю [6].

У своїх працях учені запропонували різноманітні термінологічні роз'яснення в сфері теорії і методики фізичного виховання, міркування щодо проблемного поля цієї наукової галузі, її структури й побудови загалом. Так, науковці визначали здебільшого чотири пріоритетні складові «науки про фізичне виховання»: історію фізичного виховання, метою якої окреслювалося

з'ясування генези системи фізичного виховання в історичній ретроспективі; теорію фізичного виховання, завданням якої є розкриття загальнонаукових засад процесу фізичного виховання; дидактику фізичного виховання, сутність якого полягає у висвітленні цілей, змісту, закономірностей, принципів процесу фізичного виховання; методик фізичного виховання, що повинна розкривати методи, форми організації, прийоми здійснення фізичного виховання [2, 3].

Розвиток «науки про фізичне виховання», потреби вдосконалення теорії і практики шкільної фізкультурної освіти відповідно до нових наукових досягнень поставили на порядок денний питання про професійну підготовку фахівців цієї сфери. У контексті своїх наукових пошуків з історії, теорії і методики фізичного виховання, практичної педагогічної діяльності в інститутах фізичного виховання згадувані вище науковці звертали увагу на проблеми та перспективи професійної освіти за напрямом «Фізичне виховання», вказували на необхідність її подальшої розбудови відповідно до актуальних завдань фізкультурно-спортивної підготовки молодих поколінь, нових досягнень «науки про фізичне виховання» як міждисциплінарної галузі академічних знань.

Відтак уже в 1969/1970 н. р. затверджено нові плани навчально-виховної роботи інститутів фізичного виховання, що передбачали помітні зміни в обсязі, змісті, організації процесу професійної освіти за напрямом Фізичне виховання [5].

У передмові до них висвітлюються ключові фактори розвитку системи професійної підготовки кадрів з фізичного виховання, серед них прогрес науки і техніки у сфері тіловиховання, нові пріоритети шкільної фізкультурної освіти, зміни професійного образу вчителя, трансформація спектру його обов'язків та завдань. Також обґрунтовуються засадничі положення реформування професійної освіти, розкриваються методологічні принципи її організації, серед яких нерозривність теорії і практики, орієнтованість змісту підготовки на реалії професійної практики, збалансованість філософсько-соціологічного, медико-біологічного, психолого-педагогічного, дидактико-методичного аспектів теоретичної складової підготовки, опертя практичної підготовки на індивідуальні можливості, запити майбутніх учителів фізичного виховання.

Особливості теоретичної підготовки фахівців з фізичного виховання у профільних інститутах австрійських університетів відображені у табл. 3.

Таблиця 3.

Зміст та обсяг професійно-теоретичної підготовки майбутніх фахівців в інститутах фізичного виховання
(відповідно до навчальних планів 1969/1970 н. р.)

Назва навчальної дисципліни	Кількість годин (на тиждень протягом семестру)							
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
Основи функціональної анатомії людини	2	2	–	–	–	–	–	–
Основи фізіології людини	–	–	2	2	–	–	–	–
Біомеханіка фізичних вправ	–	–	–	–	2	–	–	–
Невідкладна медична допомога					2			
Біологічні передумови фізичного виховання	–	–	–	–	2	–	–	–
Загальнонаукові засади фізичного виховання	–	–	2	3	–	–	–	–
Педагогічні основи фізичного виховання	–	–	–	–	–	3	–	–
Історія фізичного виховання	2	–	–	–	–	–	–	–
Гігієна фізичного виховання	–	–	–	–		2	–	–
Дидактика і методика фізичного виховання	2	2	2	2	–	–	–	–
Спеціальна методика фізичного виховання	–	2	1	–	–	–	–	–
Основи адаптивного фізичного виховання	–	–	–	–	–	–	2	–
Методи і прийоми навчання фізичних вправ	–	–	–	–	–	–	3	–

Навчальні плани передбачали суттєві зміни у практичній складовій процесу професійної підготовки вчительських кадрів з фізичного виховання. Це, зокрема, впровадження нового навчального курсу Загальна фізкультурно-спортивна підготовка, а також освоєння певного виду спорту, як курсу за вибором у нерозривній єдності його складових, починаючи з історії і теорії, продовжуючи технікою виконання й завершуючи методикою його навчання. Окрім того, передбачалося доповнення практичної підготовки новими видами навчальних курсів, серед них, зокрема, теніс й настільний теніс.

Висновки. Найбільш помітними досягненнями у модернізації процесу професійної підготовки фахівців фізичного виховання в перші повоєнні десятиліття можемо вважати денацифікацію навчальних планів та ліквідацію ідеологічних нашарувань, деполітизацію освітніх та дослідницьких процесів, переорієнтацію на кращі ідеї, традиції професійної освіти донашистського періоду, а також закладення міцного підґрунтя для неперервного вдосконалення системи професійної освіти педагогічних кадрів з фізичного виховання відповідно до динамічного поступу у сфері науки, технологій, професійної практики. Цей період розбудови системи професійної освіти вчительських кадрів з фізичного виховання характеризується численними спробами збалансування різних компонентів освітнього процесу – теорії і практики, нормативної і варіативної складової, різних циклів підготовки та намаганнями вивести цей процес на якісно новий рівень відповідно до актуальних тенденцій у науці, техніці, освіті й інших сферах суспільного життя.

Література

1. Романчук О. Теоретико-методологічні основи підготовки фахівців фізичного виховання і спорту до педагогічної діяльності з дітьми і молоддю в Австрії (XX – поч. XXI ст.) : автореф. дис.... д-ра пед. наук –13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки – Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, 2020. – 40 с.
2. Fetz F. Allgemeine Methodik der Leibesübungen. – Frankfurt am Main : Limpert, 1971. –263 S.
3. Groll H. Möglichkeiten und Grenzen einer Wissenschaft der Leibeserziehung. //Idee und Gestalt der Leibeserziehung von heute. – Wien: Österreichischer Bundesverlag für Unterricht, Wissenschaft und Kunst, 1969. – S. 71-81.
4. Provisorische Lehrpläne für die Mittelschulen: Sonderdruck aus dem Verordnungsblatt für den Dienstbereich des Bundesministeriums für Unterricht vom 15. Oktober 1955 [Versuchslehrplan]. – Wien: Österreichischer Bundesverlag für Unterricht, Wissenschaft und Kunst, 1955. – 150 S.
5. Strohmeyer H. Das Institut für Leibeserziehung 1871–1971 //Leibesübungen und Leibeserziehung. – 1971. – Nr. 25. – S. 12-

27.

6. Strohmeyer H. Die Geschichte der Erforschung des Phänomens «Leibeserziehung» in Österreich. //Zur Geschichte des österreichischen Bildungswesens. Probleme und Perspektive der Forschung. – Wien : Verlag der Österreichischen Akademie der Forschung, 1992. – Nr. 25. – S. 315-338.

7. Verordnung des Staatsamtes für Volksaufklärung, für Unterricht und Erziehung und für Kultusangelegenheiten vom 3. September 1945 über die allgemeine Studienordnung für die wissenschaftlichen Hochschulen //Staatsgesetzblatt für die Republik Österreich. 1945. – St. 42. – S. 247-260.

References

1. Romanchuk, O. V. (2020). Teoretyko-metodolohichni osnovy pidothovky fakhivtsiv fizychnoho vykhovannia i sportu do pedahohichnoi diialnosti z ditmy i moloddu v Avstrii (XX – XXI st.). (avtoreferat dysertatsii doctora pedahohichnykh nauk). Drohobych.

2. Fetz, F. (1971). Allgemeine Methodik der Leibesübungen. Frankfurt am Main: Limpert, 263 S.

3. Groll, H. (1969). Möglichkeiten und Grenzen einer Wissenschaft der Leibeserziehung. Idee und Gestalt der Leibeserziehung von heute. Wien: Österreichischer Bundesverlag für Unterricht, Wissenschaft und Kunst, S.71-81.

4. Provisorische Lehrpläne für die Mittelschulen: Sonderdruck aus dem Verordnungsblatt für den Dienstbereich des Bundesministeriums für Unterricht vom 15. Oktober 1955 (1955). [Versuchslehrplan]. Wien: Österreichischer Bundesverlag für Unterricht, Wissenschaft und Kunst, 150 S.

5. Strohmeyer, H. (1971). Das Institut für Leibeserziehung 1871-1971. Leibesübungen und Leibeserziehung. Nr. 25. S. 12-27.

6. Strohmeyer, H. (1992). Die Geschichte der Erforschung des Phänomens «Leibeserziehung» in Österreich. Zur Geschichte des österreichischen Bildungswesens. Probleme und Perspektive der Forschung. Wien: Verlag der Österreichischen Akademie der Forschung, Nr. 25. S. 315-338.

7. Verordnung des Staatsamtes für Volksaufklärung, für Unterricht und Erziehung und für Kultusangelegenheiten vom 3. September 1945 über die allgemeine Studienordnung für die wissenschaftlichen Hochschulen. Staatsgesetzblatt für die Republik Österreich.

DOI 10.31392/NPU-nc.series 15.2020.8(128).34

Пронтенко К. В.,

**доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри фізичного виховання,
спеціальної фізичної підготовки і спорту,**

Житомирський військовий інститут імені С. П. Корольова

Андрейчук В. Я.,

**кандидат наук з фізичного виховання і спорту, викладач кафедри фізичного виховання,
спеціальної фізичної підготовки і спорту,**

Національна академія сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного

Климович В. Б.,

**кандидат наук з фізичного виховання і спорту, викладач кафедри фізичного виховання,
спеціальної фізичної підготовки і спорту,**

Національна академія сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного

Малечко Т. А.

кандидат педагогічних наук,

доцент кафедри теорії та методики фізичного виховання

Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова

Пилипчук І. В.,

**викладач кафедри фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки і спорту,
Національна академія сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного**

Шпалов М. В.,

**викладач кафедри фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки і спорту,
Національна академія сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного**

Домінюк М. М.,

викладач кафедри спеціальної фізичної підготовки, Львівський державний університет внутрішніх справ

ЕФЕКТИВНІСТЬ ПІДГОТОВКИ СПОРТСМЕНІВ У ПОШТОВХУ ГИР ЗА ДОВГИМ ЦИКЛОМ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

Стаття присвячена дослідженню сучасному стану підготовки спортсменів у поштовху гир за довгим циклом. Проаналізовано динаміку виконання нормативів МСУ та МСУМК у поштовху гир за довгим циклом за період з 2016 по 2019 роки. У дослідженні взяли участь спортсмени-гирьовики (чоловіки віком 18-40 років) збірних команд областей України різних вагових категорій: до 63 кг, до 68 кг, до 73 кг, до 78 кг, до 85 кг, до 95 кг, понад 95 кг. Було проаналізовано протоколи всеукраїнських та міжнародних змагань з поштовху гир за довгим циклом за визначений період. Встановлено, що кількість спортсменів, які вперше виконали норматив МСУ та МСУМК у 2019 році, МСУ – (4 чол.), МСУМК – (1 чол.) є значно меншою ніж у 2016 році МСУ – (7 чол.), МСУМК – (3 чол.), (на 42,9 % – МСУ; 33,3 % – МСУМК), що свідчить про недостатню ефективність системи підготовки спортсменів у поштовху гир за довгим циклом на сучасному етапі та про необхідність її вдосконалення.

Ключові слова: гирьовий спорт, поштовх гир за довгим циклом, спортивна підготовка, спортсмен.

Пронтенко К. В., Андрейчук В. Я., Климович В. Б., Малечко Т. А., Пилипчук И. В., Шпалов М. В., Доминюк М. М. Эффективность подготовки спортсменов в толчке гирь по длинному циклу на современном этапе. Статья